

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Social Innovation Plus -
Competence Centre

MONSE

doc. Ing. Peter Sika, PhD.

Obsah:

PROJEKT „MONSE“ str.03

Nositeľ sociálnej inovácie str.04

Poslanie nositeľa sociálnej inovácie str.05

Cieľová skupina str.04

Spôsob financovania str.05

Realizované spolupráce str.06

Opis problému str.06

Spôsob riešenia str.06

Konkrétne dosiahnuté výsledky str.07

**Transformácia na národnú
a medzinárodnú úroveň** str.07

Výzvy v oblasti ďalšieho napredovania str.08

PROJEKT „MONSE“

Európska komisia v Zelenej knihe o starnutí¹ z roku 2021 vyzýva na diskusiu k problematike starnúcej európskej spoločnosti, čo predstavuje jednu z najdôležitejších výziev s významnými dopadmi na jednotlivca aj na spoločnosť. Starnutie je problém nielen individuálny, ale i celospoločenský. Starnutie slovenskej populácie prináša zmeny v spoločnosti, na ktoré je nevyhnutné reagovať systémovými zmenami a zároveň je nutné pripraviť sa na rastúci tlak na poskytovanie sociálnych služieb, ktoré starnutie populácie vyvolá. Podiel seniorov vo veku 65 a viac rokov dosahoval na území Slovenskej republiky na začiatku 20. rokov minulého storočia približne 5 %. K zrýchleniu nárastu podielu seniorov na hranicu 10 % došlo do konca 80. rokov a koncom roka 2018 dosahovala seniorská zložka 16 % z celkovej populácie Slovenska. Podľa Šprochu, Ďurčeka (2019)² by v druhej polovici 20. rokov tohto storočia mohlo dôjsť k prelomeniu 20 % hranice a v 60. rokoch dokonca 30 % hranice. Podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky³ zdravé roky života mužov v absolútnej hodnote nad 65 rokov predstavovali za rok 2019 iba 4,6 roka a u žien 4,7 roka. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v Národných prioritách rozvoja sociálnych služieb⁴ predpokladá, že väčšina rokov ich dožitia bude sprevádzaná obmedzeniami pri vykonávaní bežných denných činností a odkázanosťou na pomoc iných ľudí. Zvyšujúci sa počet starších ľudí vytvára množstvo nových výziev, ktorých potenciál a riešenia sa hľadajú iba postupne. Väčšinou sa starnutie populácie spája s negatívnymi dopadmi na ekonomiku krajiny a len malá skupina ľudí vidí zvyšujúci sa počet seniorov ako potenciál na vytvorenie nových produktov, služieb a pracovných príležitostí, ktoré by zvyšovali kvalitu života tejto skupine obyvateľov. Zavádzanie sociálnych a technologických inovácií by malo významnou mierou napomôcť starším ľuďom zostať dlhšie nezávislými a viesť plnohodnotný a bezpečný život v prirodzenom prostredí vlastnej domácnosti. V tejto súvislosti je potrebné zabezpečiť komplementaritu segmentov starostlivosti (napr. rodiny, komunity a pod.).

INOVÁCIA je zo systémového hľadiska podľa Kováča (2003)⁵ reakcia na zmeny, ktoré sú úzko späté so zmenami v ekonomickej a sociálnej oblasti. Sociálne inovácie orientujú pozornosť na novátorské riešenia sociálnych problémov ľudí. Podľa Skokana (2005)⁶ predstavujú úspešný výtvar a využívanie novosti v ekonomickej a sociálnej oblasti. Medzi úspešne inovujúce podniky zaraďujeme tie, ktoré zaviedli inováciu produktu, čiže uviedli na trh nový alebo výrazne zdokonalený produkt (výrobok, službu), ktorého charakteristiky, alebo zamýšľané použitie, sa významnou mierou odlišujú od predchádzajúcich produktov alebo služieb. Z pohľadu občana je vytváraný tlak na inovácie z dôvodu zabezpečenia sociálnej stability a rastu blahobytu. Z makroekonomického hľadiska zlepšuje zavádzanie sociálnych a technologických inovácií efektívnosť dlhodobej starostlivosti ako aj zdravotných systémov.

V slovenskom kontexte vnímame narastajúcu skupinu osamelo žijúcich seniorov, ktorých počet dosahuje v Slovenskej republike viac ako 210 tisíc. Podľa prognostikov bude o desať rokov až 40 % domácností tvorených osamelo žijúcimi jednotlivcami, ktorí patria medzi najzraniteľnejšiu skupinu populácie. Cieľom politiky orientovanej na starých ľudí je zvýšiť sebestačnosť, nezávislosť a bezpečnosť starých ľudí. Sociálnou inováciou je možné zabezpečiť nepretržitý dohľad nad ohrozenou skupinou, čím sa docielu zlepšenie ich kvality života.

¹European Commission. (2021). Zelená kniha o starnutí. Podpora medzigeneračnej solidarity a zodpovednosti. COM(2021)50 final. Dostupné na <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5827-2021-INIT/sk/pdf>.

²Šprocha, B., Ďurček, P. (2019). Starnutie populácie Slovenska v čase a priestore. Bratislava: Prognostický ústav, Centrum spoločenských a psychologických vied SAV, Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja, Prírodovedecká fakulta Univerzita Komenského v Bratislave. ISBN: 978-80-89524-39-6. Dostupné na: <http://www.infostat.sk/vdc/pdf/Starnutie.pdf>.

³[http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID\(%22E5BFFA8919944470A6DD492FF69CAE96%22\)&ui.name=Zdrav%C3%A9%20roky%20%C5%BEivot%20a%20Stredn%C3%A1%20d%C4%BA%C5%BEka%20%C5%BEivot%20%5Bkz1016rs%5D&run.outputFormat=&run.prompt=true&cv.header=false&ui.backURL=%2Fcognosext%2Fcps4%2Fportlets%2Fcommon%2Fclose.html&run.outputLocale=sk#](http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID(%22E5BFFA8919944470A6DD492FF69CAE96%22)&ui.name=Zdrav%C3%A9%20roky%20%C5%BEivot%20a%20Stredn%C3%A1%20d%C4%BA%C5%BEka%20%C5%BEivot%20%5Bkz1016rs%5D&run.outputFormat=&run.prompt=true&cv.header=false&ui.backURL=%2Fcognosext%2Fcps4%2Fportlets%2Fcommon%2Fclose.html&run.outputLocale=sk#)

⁴MPSVaR SR. (2021): Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030. Bratislava: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Dostupné na: <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/nprss-fin.pdf>.

⁵Kováč, M. (2003). Inovácie a technická tvorivosť. Košice: Technická univerzita v Košiciach, Ústav technológií a manažmentu. Dostupné na: https://www.sjf.tuke.sk/kav/images/skript_stud_mat/inovacie.pdf.

⁶Skokan, K. (2005). Systémy inovácií v regionálnom rozvoji. Ekonomická revue, 8(4), 12-25, ISSN 1212-3951.

NOSITEĽ SOCIÁLNEJ INOVÁCIE

Spoločnosť s ručením obmedzeným MONSE, s.r.o., Turčianska 16, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov vznikla zápisom do Obchodného registra dňa 28.08.2018. Zakladateľskou organizáciou je Aliter Holding, a.s. (Turčianska 16, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 52796779), ktorá vyvinula systém MONSE. Počas roka 2021 organizácia zamestnávala v priemere 20 zamestnancov, ktorí pracovali na hlavný pracovný pomer. Ide o nasledovné pracovné pozície: vývojári, tester, analytici, produktoví manažéri, pracovníci technickej podpory a pracovníci operatívy.

www: <https://eshop.monse.sk/>

e-mail: info@monse.sk

Kontakt: Ing. Ervin Haramia (info@monse.sk)

Kontaktná osoba: Rudolf Klein – produktový manažér systému MONSE (rudolf.klein@aliter.com)

IČO: 51899531

DIČ: 2120847278

Spoločnosť s ručením obmedzeným MONSE, s.r.o. poskytuje okrem komplexného systému starostlivosti na diaľku aj služby v oblastiach:

- služieb súvisiacich s počítačovým spracovaním údajov,
- automatizovaného spracovania údajov,
- výskumu a vývoja hardware,
- maloobchodu a veľkoobchodu,
- prenájmu hnutelných vecí,
- inštalácie výpočtovej techniky, zariadení a informačných technológií a poskytovania s tým spojených konzultačných služieb.

Spoločnosť Aliter Technologies vyvinula inovatívne zariadenie, ktoré slúži na monitorovanie pohybu a stavu dohliadanej osoby (MONSE), prostredníctvom zariadenia na určenie polohy (GPS) a taktiež prostredníctvom bezdrôtových technológií senzorových sietí, ktoré sú v domácnosti seniora umiestnené. Ide o inovatívne zariadenie, ktoré upozorňuje na nezrovnalosti vo zvyčajnom správaní sa dohliadanej osoby, čo umožňuje predvídať situácie skôr ako nastanú. V súčasnosti využíva systém MONSE niekoľko stoviek ľudí naprieč všetkými krajinami Slovenskej republiky. Snahou spoločnosti je významnou mierou rozšíriť počet užívateľov systému MONSE. Uskutočňovali niekoľko marketingových stratégií zameraných na seniorov ako aj na lekárov (najmä geriatrov), avšak neboli úspešné z dôvodu zistenia, že v prvom rade treba osloviť rodinných príslušníkov, ktorým záleží na ich príbuznom. Na základe uvedeného začali intenzívne spolupracovať so starostami a primátormi, ktorí upozorňujú na ohrozené samostatne žijúce osoby.

POSLANIE NOSITEĽA SOCIÁLNEJ INOVÁCIE

Hlavným cieľom je zvýšiť bezpečnosť a zlepšiť kvalitu života najmä seniorov žijúcich v domácom prostredí, upozornením oprávnenej osoby (napr. rodinného príslušníka) v prípade odchýlok od zvyčajného správania seniora, prostredníctvom komplexného riešenia pre dohľad nad osamelo žijúcimi seniormi vyvinutý nositeľom sociálnej inovácie. Sociálna inovácia spočíva vo vývoji technologického zariadenia na dohľad nad osamelo žijúcimi ľuďmi v domácom prostredí a pri aktivitách mimo domácnosti využitím bezdrôtových senzorových sietí bez priameho zásahu do súkromia dohliadanej osoby.

CIEĽOVÁ SKUPINA

Cieľovou skupinou sú prevažne samostatne žijúci seniori, ktorí sa dostávajú do zložitých životných situácií, ktoré môžu ohrozovať aj ich život. Staroba je spájaná s úbytkom telesných i duševných schopností, so stratou vlastnej sebestačnosti a nutnou závislosťou na pomoci rodinných príslušníkov, okolia alebo zariadení sociálnych služieb.

Existujúce demografické trendy majú svoj odraz v dynamickom raste vekových skupín od 50 rokov. V roku 2020 predstavoval podiel slovenskej populácie vo veku 50-64 rokov 19,3 % (1 055 439 obyvateľov), zatiaľ čo vo vekovej skupine 65-79 rokov to bolo 13,6 % (742 903 obyvateľov). Veková skupina nad 80 rokov bola na Slovensku zastúpená podielom 3,4 % (189 121 obyvateľov). Za necelé jedno desaťročie došlo k nárastu slovenskej populácie vo vekovej kategórii 65+ o viac ako 241 tisíc obyvateľov. Z uvedeného vyplýva, že nejde o okrajovú skupinu spoločnosti, ale o nový významný prvok spoločnosti a teda ide o populáciu, ktorá disponuje špecifickým potenciálom, ale aj potrebami, na ktoré sa musí súkromný a aj verejný sektor pripraviť.

Veková štruktúra obyvateľstva v Slovenskej republike

Vek	2011	%	2020	%
0 - 49	6 622 768	67,0%	3 472 318	63,6%
50 - 64	1 090 892	20,2%	1 055 439	19,3%
65 - 79	533 580	9,9%	742 903	13,6%
80 +	157 082	2,9%	189 121	3,5%
SPOLU	5 404 322		5 459 781	

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Proces starnutia je nezvratný, nemožno ho zastaviť, len zmierniť. Prinesie to tlak na presun starostlivosti z centralizovaných zariadení do domáceho prostredia a vytvára sa tu priestor pre vývoj nových technológií a inovácií. Systém monitoringu seniorov (MONSE) vyvinutý spoločnosťou Aliter Technologies predstavuje významný nástroj pozorovania správania a zvykov seniorov ako prioritnej cieľovej skupiny v ich domácom prostredí, čo umožňuje oprávnenej osobe byť včas informovaný o neštandardnej situácii monitorovaných seniorov, čo vytvára predpoklad na rýchlu reakciu pri zachovaní súkromia. Senzorická sieť nenarúša súkromie seniora a rešpektuje diskretnosť, nakoľko v monitorovanom priestore nie sú používané žiadne kamery ani mikrofóny. Sieť je tvorená sústavou pohybových snímačov a senzorov, ktoré vzájomne komunikujú na bezdrôtovom princípe. Bezdrôtový princíp nevyžaduje ťahanie žiadnych káblov po stenách, čo významne zjednodušuje inštaláciu.

Medzi ďalšie potencionálne cieľové skupiny využívajúce systém MONSE môžeme zaradiť:

- osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- chronicky chorých, ktorí v určitých situáciách potrebujú pomoc,
- agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti,
- kohokoľvek, kto chce byť informovaný o tom, či je jeho blízka samostatne žijúca osoba v poriadku a v prípade mimoriadnych udalostí získa informáciu, že osoba potrebuje pomoc.

SPÔSOB FINANCOVANIA

Vývoj systému MONSE a jeho testovacia fáza si vyžiadali značné finančné prostriedky, ktoré produktový manažér odhadol na 500 tisíc €. Spoločnosť tieto finančné prostriedky získala výhradne z vlastných zdrojov spoločnosti.

Ceny produktov a služieb MONSE sa riadia v zmysle cenníka spoločnosti MONSE s.r.o. Kúpa zariadenia sa pohybuje v stovkách eur v závislosti od veľkosti nehnuteľnosti a počtu umiestnených senzorov. Mesačná prevádzka si vyžaduje poplatok vo výške 20-30 €. Zariadenie a prevádzku si financuje klient (objednávateľ).

Absencia štátnych dotačných prostriedkov, ktoré je možné použiť na projekty monitoringu cieľovej skupiny, spôsobuje pomalú expanziu tejto sociálnej inovácie na celonárodnú úroveň. Úspešné rozšírenie medzi obyvateľmi nezávisí výlučne od finančných prostriedkov, ale aj od sily rodinných väzieb ako aj od znižujúcej sa sebestačnosti a ochoty priznať si riziká plynúce z osamelosti.

Zdroj: unsplash.com

REALIZOVANÉ SPOLUPRÁČE

Vývoj produktu a jeho úspešné uvedenie na trh vyžadovalo súčinnosť viacerých subjektov. Rozhodujúcim impulzom k vývoju bola obava riaditeľa spoločnosti o svojho rodinného príslušníka, ktorý zostal žiť sám bez životného partnera a dosahoval vyšší vek. Spoločnosť si urobila prieskum trhu, ktorého výsledkom bolo zistenie absencie (neexistencie) komplexného systému monitorovania seniorov v maloobchodnej sieti.

Pri vývoji produktu bola nadviazaná spolupráca so seniormi a ich rodinnými príslušníkmi. Prostredníctvom kvalitatívneho výskumu, ktorý uskutočnila marketingová agentúra, skúmali potreby a požiadavky seniorov, ako aj postoj rodinných príslušníkov k nástrahám a rizikám, ktoré môžu postihnúť seniorov. Každá z vekových skupín seniorov sa stretáva so špecifickými situáciami, čo si prioritne vyžadovalo ich identifikáciu a následne vývoj technológií a produktu s funkcionálnou cieľenou na elimináciu rizík pri nezasahovaní do života seniora.

Nevyhnutným subjektom pri implementácii produktu do praxe je aj samospráva, ktorá prejavila záujem o kúpu a implementáciu systému MONSE pre svojich občanov, najmä z dôvodu úspory finančných prostriedkov, ktoré by inak museli vynaložiť pri umiestňovaní občanov do zariadení sociálnych služieb. Technologické zariadenie napomáha predlžovať dobu života

OPIS PROBLÉMU

Ochrana ľudského života musí byť najdôležitejšou ľudskou prioritou, nakoľko každý ľudský život má jedinečnú a neopakovateľnú hodnotu. MONSE, s.r.o. disponuje špičkovou technológiou, ktorá poskytuje ľuďom pocit bezpečia a pomáha ochraňovať ľudský život. Technológie predstavujú pre generáciu seniorov efektívny nástroj pomoci pri riešení problémov starších ľudí. Inovácie v technológiách dopĺňajú systém sociálnych služieb a dodávajú rodinným príslušníkom (oprávneným osobám) pocit pokoja. Slovenská rodina zaznamenala v ostatných desaťročiach rozpadávanie sa viacgeneračných rodín a posilnili sa nukleárne rodiny, čo zvýšilo pocit osamelosti ako aj rizík, ktoré ohrozujú seniorov. Spoliehanie sa na pomoc rodinných príslušníkov je čoraz ťažšie, nakoľko rodiny majú menej detí, žijú ďalej od seba a uplatňujú sa na trhu práce.

Viacgeneračné bývanie síce prinášalo rozdielne generačné pohľady, avšak vytváralo denno-dennú prirodzenú oporu a zázemie predovšetkým starším. Podľa Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky⁷ sa každý piaty pád končí zranením seniora, pričom každý štyridsiaty pád má za následok hospitalizáciu. Pády sú najčastejšou príčinou úrazov a zaraďujú sa na piate miesto v príčinách úmrtí starších ľudí, ku ktorým najčastejšie dochádza v ich domácom prostredí. Úrazy vznikajú najmä pri manipulácii s ťažkými predmetmi, pri náhlej strate stability, ako aj pri pošmyknutí alebo zakopnutí. V prípade pádu je potrebná okamžitá intervencia, ktorá mnohokrát zabráni aj úmrtiu seniora. V tomto prípade pomôže príviesok MONSE mini, ktorý obsahuje lokalizáciu GPS a SIM kartu a má taktiež SOS tlačidlo.

SPÔSOB RIEŠENIA

Na slovenskom trhu existuje niekoľko produktov, ktoré sú zamerané na dohľad nad osamelo žijúcimi seniormi, avšak ich nevýhoda je v tom, že ich obsluha je pomerne náročná. Seniori predstavujú skupinu, ktorá má obavy z komplikovaných moderných technológií a ich veľkosť nie je prispôbena na obmedzenú jemnú motoriku seniorov. Spôsobuje to, že ich senior po určitom čase prestane používať. Spoločnosť Aliter Technologies vyvinula inovatívny systém MONSE, ktorý je postavený na predpoklade, že zriaďovateľom služby je väčšinou rodinný príslušník, ktorý zakúpi zariadenie MONSE, zabezpečí jeho inštaláciu a v neposlednom rade je aj platiteľom mesačných platieb. Zároveň najlepšie pozná návyky a potreby dohliadanej osoby. Druhým predpokladom je skutočnosť, že sa senior nemusí komplikovane učiť obsluhovať zariadenie. Participácia seniora je iba v tom, aby si na kľúče pripol príviesok MONSE mini a aby po návrate vložil príviesok spolu s kľúčmi do nabíjacej kolísky. O zriadení služby je dohliadaná osoba (senior) informovaná písomnou formou do vlastných rúk, kde je uvedený aj aktivačný kód bez ktorého nie je možné službu MONSE aktívovať. Aktivačný kód slúži na ochranu súkromia dohliadanej osoby.

MONSE funguje na princípe zberu informácií ohľadom aktivity, resp. pasivity dohliadanej osoby bezdrôtovými senzormi, ktoré sú umiestnené v každej miestnosti a odosielania informácií prostredníctvom centrálnej riadiacej jednotky pripojenej k internetu do centra spracovania informácií, kde dochádza k ich vyhodnocovaniu prostredníctvom špeciálnych algoritmov umelej inteligencie. V prípade zistenia odchýlok od zvyčajného správania je poverená osoba upozornená prostredníctvom textovej správy, e-mailu alebo zvukového alarmu na nezvyčajné správanie dohliadanej osoby. Súčasťou systému sú aj SOS tlačidlá na privolanie pomoci. Ich umiestnenie je na privesku, centrálnej jednotke a na samostatnom module s tlačidlom, ktorý je zvyčajne umiestnený v kúpeľni, nakoľko tam je najväčšie riziko pádov a úrazov.

Systém MONSE zabezpečuje pocit bezpečia aj mimo domácnosti, nakoľko privesok MONSE mini obsahuje lokalizáciu GPS a má taktiež SOS tlačidlo, ktoré je potrebné podržať 2 sekundy, čím sa zamedzuje falošným upozorneniam v prípade, že bolo stlačené omylom. Presnosť lokalizácie je do 5 metrov v prípade vhodných podmienok a silného GPS signálu. MONSE mini zároveň umožňuje prijímať telefonické hovory a taktiež kontaktovať tri predvolené telefónne čísla v prípade mimoriadnych udalostí, ktoré budú vytáčané v poradí, v akom sú uložené v MONSE mini (t.j. v prípade, ak prvý kontakt neprijme hovor, automaticky bude vytočený druhý kontakt, ak tento neprijme hovor, bude nasledovať tretí kontakt). Po stlačení SOS tlačidla dokáže privesok vyslať aj alarm.

Detailné nastavenie parametrov si užívateľia systému MONSE nastavujú samostatne v intuitívnej webovej aplikácii, cez ktorú sa zobrazujú informácie o aktivitách dohliadanej osoby, prípadne informácie o dlhej dobe nezavretia dverí. Aplikácia umožňuje nastavenie notifikácie ohľadom stavu batérie senzorov, ako aj zariadenia MONSE mini, na základe ktorej môže poverená osoba upozorniť dohliadanú osobu na nutnosť dobitia zariadenia.

Spoločnosť Aliter Technologies pri vývoji systému MONSE myslela aj na prítomnosť domácich miláčikov. Ak má dohliadaná osoba v domácnosti psa alebo mačku, musí si objednať taký typ senzorov, ktoré detegujú len pohyb človeka. Tieto senzory sú však drahšie.

Významnú úlohu zohráva poskytovanie sociálneho poradenstva prostredníctvom terénneho sociálneho pracovníka, ktorý má klienta najmä nasmerovať, ukázať mu cestu a cieľ a povzbudiť ho, že dokáže vyriešiť problém vlastnými silami. Terénny sociálny pracovník je jedným z najdôležitejších pilierov v procese prípravy rodiny, v období výstavby, ako aj v čase splácania úveru.

KONKRÉTNE DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY

Ochrana ľudského života a bezpečnosť patria k najvyšším prioritám spoločnosti. Z toho dôvodu by spoločnosť mala k ohrozeným skupinám pristupovať zodpovedne a vytvárať im také podmienky, ktoré im zabezpečia pocit bezpečia a ochránia ich ľudský život. Na Slovensku žije približne 340 tisíc vdov a vdovcov, ktorí v prevažnej miere žijú osamote. Systém MONSE pomáha dohliadaným osobám ako aj rodinným príslušníkom vytvárať pocit bezpečia, prípadne rýchlo reagovať v nebezpečných situáciách. Z vyjadrenia produktového manažéra vyplýva, že spoločnosť mesačne vyhodnocuje štatistiku ohľadom pomoci klientom. Pozitívnu informáciou je, že zatiaľ nezaznamenali žiadne smrteľné nehody.

Významným prínosom pre užívateľa je súkromie a diskretnosť, nakoľko v monitorovanom priestore sa nepoužívajú žiadne kamery ani mikrofóny.

Pozitívnym výsledkom používania systému MONSE je aj úspora vynaložených verejných zdrojov na dlhodobú starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb, nakoľko MONSE predlžuje čas zotrvania seniora v prirodzenom domácom prostredí.

Celospoločenským výsledkom je zvýšenie a zlepšenie kvality života seniorov osamelo žijúcich v domácom prostredí.

TRANSFORMÁCIA NA NÁRODNÚ, MEDZINÁRODNÚ ÚROVEŇ

Využitie technologického pokroku v oblasti monitoringu najzraniteľnejších je mimoriadne žiaduce a má vysoký potenciál v rámci pocitu bezpečnosti rizikových skupín.

Služba MONSE je v súčasnosti dostupná na celom území Slovenskej republiky. Má však ďalší potenciál rozvoja a rozširovania jeho ďalších funkcionalít.

Trenčiansky samosprávny kraj sa zapojil do výzvy vyhlásenej v rámci Operačného programu Integrovaná infraštruktúra v programovom období 2014 – 2020 a stal sa úspešným žiadateľom o nenávratný finančný príspevok na realizáciu projektu „Podpora aktívneho asistovaného života (AAL) v podmienkach Trenčianskeho samosprávneho kraja“. Sociálna služba – monitorovanie a signalizácia potreby pomoci prevádzkovaná Trenčianskym samosprávnym krajom, bude poskytovaná prostredníctvom elektronického systému IDA (Inteligentná Domáca Asistentka). Do projektu sa postupne zapojí 800 klientov. Projekt vychádza zo systému MONSE, ktorý slúžil ako pilotný projekt.

VÝZVY V OBLASTI ĎALŠIEHO NAPREDOVANIA

Na základe uskutočneného rozhovoru s produktovým manažérom systému MONSE bolo zistené, že spoločnosť plánuje systém ďalej rozvíjať a rozširovať jeho funkcionality, nakoľko očakávajú nástup nových výrobkov a technológií v segmente striebornej ekonomiky. Z uvedeného je nutné vytvoriť finančný nástroj na financovanie výskumu a vývoja jednotlivých funkcionalít.

K rýchlejšej expanzii systému MONSE pre širšie vrstvy obyvateľstva by bolo vhodné zo strany tvorcov verejných politík šíriť povedomie o rizikách osamelosti seniorov s cieľom motivovať najmä rodinných príslušníkov, aby sa viac zaujímali o svojich blízkych, prípadne aby využívali na ich monitorovanie nové technológie. Osamelosť ľudí v dôchodkovom veku a ich izolácia je nepochybne jedným z negatívnych aspektov starnutia a staroby.

Zároveň by bolo potrebné vytvoriť finančný nástroj na systematickú podporu financovania poskytovateľov služby monitorovania pohybu a stavu dohliadanej osoby, aby to významnou mierou nezaťažilo rodinný rozpočet. Síce v platnom zákone č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v §52 je vymedzené monitorovanie a signalizácia potreby pomoci pre fyzickú osobu, avšak táto fyzická osoba potrebu preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, čo významnou mierou zužuje okruh dohliadaných osôb.

V zmysle Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030 sa predpokladá, že väčšina rokov dožitia 65-ročných a starších bude sprevádzaná obmedzeniami pri vykonávaní bežných denných činností a odkázanosťou na pomoc iných ľudí, čo vytvára priestor na podporu technologických inovácií s dôrazom na starnutie populácie. Moderné technológie umožnia cieľovej skupine zostať čo najdlhšie v ich prirodzenom prostredí, čím dochádza aj k úspore finančných zdrojov, ktoré by inak museli byť investované do inštitucionálnej sociálnej starostlivosti.

VIAC INFORMÁCIÍ O PROJEKTE SA DOZVIETE NA:
<https://eshop.monse.sk/>

Zdroj: unsplash.com

VIAC INŠPIRATÍVNYCH PRÍKLADOV NÁJDETE NA:
www.socialneinovacie.gov.sk

Vypracované pre potreby Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny
Slovenskej republiky
v rámci Národného kompetenčného centra pre sociálne inovácie

2023

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu
a programu Zamestnanosť a sociálne inovácie